

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz jednokolumnowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 go poł. Reklamów nadeszłych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Pierwszy gabinet ministrów.

Cały ogół polski, powitał niechybnie z radością wieść, że nareszcie utworzył się jawny, legalny rząd polski.

W stosunkach wewnętrznych Królestwa nastaje nowy okres.

Niezmiernie trudna i w obecnych warunkach zawikłana sprawa nowolania do życia gabinetu ministrów została rozwiązana. Gabinet nie ma wybitnej cechy partyjno-politycznej. Powołani doń zostali ludzie, którzy już ze względu na fachowe przygotowanie, już — na poprzednią działalność społeczną i kulturalną, cieszą się w kraju uznaniem. Układ gabinetu nie powinien zaognić przeciwności politycznych, lecz przeciwnie — mieć nadzieję — pomniejszyć je i złagodzić.

Ministrowie polscy są przeważnie ludźmi młodymi, pełnymi sił, energii i najlepszej woli. Obejmują władzę w okolicznościach nad wyraz ciężkich: od stopnia poparcia, jakiego udzielił im naród, w znacznej mierze zależąc będzie wynik ich działań. Nie wątpimy, że to poparcie u zyskają.

Ministerjum spraw wewnętrznych objął p. Jan Stecki. Trudno było o lepszy wybór. P. Stecki jest jednym z najwybitniejszych działaczy społecznych w kraju. W sferach ziemiańskich zwłaszcza cieszy się ogólnym zaufaniem. Jest w sile wieku, liczy lat 46. Ma za sobą szereg prac naukowych z dziedziny ekonomii społecznej i socjologii. Był posłem do drugiej Dumi. Podczas wojny stanął na czele Demokracji Narodowej w lubelskiem, gdzie posiada majątek. Stał na czele Gł. Kom. Rat. oraz Rady gosp. w okupacji austro-węgierskiej.

P. Jan Kanty Steczkowski, który staje na czele ministerjum skarbu, uchodzi za jednego z najwybitniejszych — może za najwybitniejszego w Polsce — znawcę i organizatora w dziedzinie administracji finansowej. Pochodzi z Galicji Zachodniej, tam rozwijał dotychczasową działalność. Jemu to zawdzięcza Galicja wykup przez Wydział Krajowy bogatych terenów węglowych w Zagłębiu Krakowskim. W życiu politycznym dołądził do udziału się brał, do żadnego stronnictwa nie należał. W tym roku powołany został na członka wiejskiej Izby panów.

P. Jan Zaglenczyński, minister przemysłu i handlu. Kończył politechnikę w Zurychu. Poświęcił się specjalnie cukrownictwu i jest autorem cennych prac w tej dziedzinie. Był posłem do pierwszej Dumi, brał żywy udział w komisji robotniczej. Należał do stronnictwa narodowo-demokratycznego. Ma opinię poważnego znawcy spraw przemysłowych.

P. Stanisław Staniszewski, minister opieki społecznej i pracy, w ciągu czterech lat rozwijał nader czynną owocną działalność w Suwałkach.

W r. 1915 wchodzi do R.G.O. i daje o siebie świadectwo sumiennosci, daru organizacyjnego. Po przejściu sądownictwa w ręce polskie p. Staniszewski zostaje mianowany prezesem sądu apelacyjnego. Podczas pobytu w Warszawie zbliżył się do Grupy Pracy Narodowej.

P. Antoni Ponikowski, minister oświaty, obok p. Stefana Przanowskiego, będzie najmłodszym członkiem gabinetu. Urodził się w roku 1878. Gimnazjum ukończył w Siedlcach, nauki matematyczne w uniwersytecie warszawskim — potem ukończył politechnikę. Studiował za granicą meljorację rolną i od 1908 r. prowadził roboty w tym kierunku. Należy do Ligi Państwowości Polskiej. W działalności politycznej odznaczał się zawsze wielkim umiarkowaniem i oględnością.

P. Stefan Przanowski, minister a. prowizacji, liczy lat 42, jest również inżynierem-technikiem. Odbiwał studia w Karlsruhe. Prowadził biuro techniczne w Warszawie. Był dyrektorem fabryki „Norblin, Buch i Werner”. W roku 1915 stanął na czele Sekcji Skłapowej przy Kom. Ob. W r. 1917 obejmuje kierownictwo Sekcji żywnościowej. P. Przanowski był zbliżony dawniej do Narodowej Demokracji.

P. Bukowiecki obejmuje stanowisko ministra sprawiedliwości. Okazał się umiejętnym i sprężystym organizatorem, złożył i puczył w ruch wielką, skomplikowaną machinę sądownictwa, skupił około 3-ech tysięcy pracowników.

P. Józef Mikulewski-Pomorski, minister rolnictwa, był dyrektorem Akademii Rolniczej w Dublinach. W r. 1911 objął kierownictwo Wyższych Kursów Rolniczych w Warszawie. Podczas wojny sprawował w K. O. obowiązki prezesa Wydz. Oświaty. Później powołany został na katedrę do politechniki, wszedł do Rady Stanu, której został wice-marszałkiem, prowadząc zarazem Departament Oświaty. Ostatnio przewodniczył Komisji przejściowej wraz z p. Bukowieckim uchodził za sympatyka L. P. P.

Aby mózgi lepiej zorientować się w składzie osobistym tego pierwszego rządu Królestwa, należy przypomnieć sobie wyjaśnienia p. Kucharzewskiego, udzielone przedstawicielom prasowym w sprawie tworzenia rządu. „Przy dotychczasowych zabiegach — mówił p. prezes ministrów — wypadało przedewszystkiem zwracać się do ludzi fachowych i uzdolnionych. Należało zbadać, kto posiada wiadomości fachowe, o ile w naszych warunkach jest to możliwe. Musimy bowiem powoływać ludzi zasługujących na zaufanie, co do których można dać rękojmię, że odpowiedzą zadaniu i że po zapoznaniu się z obowiązkami potrafią się z nich wywiązać... Przytem sprawdzianem nie jest

tu przynależność do tego czy innego obozu, lecz tylko przeświadczenie, że dany człowiek jest przejęty myślą o konieczności tworzenia państwa we wszystkich dziedzinach”.

Tak brzmiała zapowiedź. P. prezes ministrów dotrzymał jej. Gabinet rzeczywiście nie ma wybitnej cechy partyjno-politycznej, natomiast złożony jest przeważnie z osób jeśli nie zawsze ściśle fachowych, to przynajmniej dających rękojmię, że potrafią pracować na szerszym polu publicznym i zdobywać niezbędne doświadczenie. Niczego więcej w tej chwili nie można było oczekiwać.

Praca gabinetu będzie ciężka, przeszkody praktyczne znajdują się niemałe, ogół polski wie to dobrze i żadnych przesądnych złudzeń pod tym względem nie żywi.

Ktokolwiek u nas służy wiernie narodowi, zawsze może liczyć bezwarunkowo na uznanie powszechne. Trzeba tylko, aby szerokie masy czuły, że ludzie, im przewodniczący, to krew z ich krwi i kość z ich kości, że nie tylko uczucia, ale i myśli i dążności obu stron — to jedno.

WOJNA.

Komunikaty niemieckie.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 8 grudnia:

Zachodni plac boju.
Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na flandryjskich polach wyrw pomiędzy Westroosebeke a Bocelaere, jak również na północy od Warneton trwał popołudniu ożywiony ogień.

Na południu od Scarpe trwała wzmoczona działalność artylerji.

W walkach na granaty ręczne wyparliśmy o kilkaset metrów angiolków po obydwóch stronach Graincourt. Liczne usiłowania nieprzyjaciela w celu uzyskania terenu na północy od La Vacquerie, nie powiodły się. W potyczkach obydwóch ostatnich dni wzięto do niewoli 53 jeńców, w tem 5 oficerów oraz zdobyto 2 działa i 15 karabinów maszynowych.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

W odcinkach na południu od La Fere, na północnym-wschodzie od Craenne i na wschodnim brzegu Mozzy popołudniu wzmogła się działalność ogniewa. Nasze oddziały wywiadowcze sprowadziły na południu od Ornes jeńców.

Porucznik Müller osiągnął 3. zwycięstwo w powietrzu.

Front macedoński.

Bułgarskie oddziały przednie zmusiły do zawrócenia posuwające się na równinie Strumy oddziały angielskie.

Włoski teren walk:

Na terenie bojowym na wschodzie od Asiago trwał ożywiony ogień artylerji.

Stanowiska zajęte na Monte Sise-

mol oczyszczone zostały z resztek załogi włoskiej.

Ilość jeńców wziętych od dnia 4 grudnia przez grupę wojskową feldmarszałka Córada przewyższa 16 tysięcy.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo ogłoszono 9 grudnia.

Front zachodni.

Na wszystkich odcinkach frontu flandryjskiego, w stronie południowej od Scarpe, pomiędzy Moevre i Banteux rozwinęły się po południu silne walki artyleryjskie.

Poza tem nie zaszło nic nowego.

Front wschodni:

Nic szczególnego.

Balkański teren walk.

Na północnym wschodzie od jeziora St. Sava kilka kilkanaście kompanij austriackich, które usiłowały zbliżyć się do bułgarskich posterunków.

Front włoski.

Na płaskowzgórzu Asiago, na Monte Tomba i Montallo chwilałi wzmagają się działania artyleryjskie.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Przeciwko niechętnym pokojowi.

GENEWA, 10 | 12. „Temps“ donosi: Wojska maksymalistyczne maszerują na Jassy, zagrażając poważnie rumuńskiej kwaterze głównej i rządowi Bratianu.

Ministerium rumuńskie wysłało depeszę za depeszą, do sprzymierzeńców z prośbą o pomoc.

W ostatnim telegramie Bratianu oświadczył, że pozostał do wyboru, albo wycofać się zupełnie na terytorium rosyjskie, oddać ostatni skrawek ziemi rumuńskiej nieprzyjacielowi i narazić armię na nieznany los, lub też przystąpić do rosyjskich rokowań pokojowych.

Lenin i Trocki lauretami

Nobla.

CHRYSZTJANJA, 10 | 12. Komitet norweski, zajmujący się podziałem nagród z zapisu Nobla otrzymał od zarządu norweskiej partii socjalno-demokratycznej memorjał z propozycją przyznania tegorocznej nagrody za pracę w kierunku pokoju Leninowi i Trockiemu.

Konferencja socjalistów w Petersburgu.

STOKHOLM, 10 | 12. „Nowaja Ziżń“ donosi, że powstał projekt zwołania do Petersburga konferencji, w której wzięliby udział przedstawiciele partii socjalistycznych krajów neutralnych i prowadzących wojnę.

Rosja nie chce amunicji.

AMSTERDAM, 10 | 12. Według informacji „Daily Chronicle“ rząd rosyjski wymówił wszystkie trakty, zawarte ze sprzymierzeńcami w sprawie dostaw amunicji, oraz materiałów wojennych dla armji rosyjskiej.

Sprawa rosyjskich długów wojennych rozstrzygnięta będzie dopiero podczas rokowań pokojowych.

Mobilizacja w Grecji.

GENEWA, 10 | 12. Dzienniki francuskie donoszą, że wkrótce w Grecji ogłoszona będzie mobilizacja powszechna.

Chwila bieżąca.

— Trocki zniósł 160 rosyjskich konsulatów i misji dyplomatycznych za granicą, które odmówiły uznania rządu bolszewików.

Prezydent Wilson podpisał

wczoraj wypowiedzenie wojny Austro-Węgrom.

— Dekretam rządu rosyjskiego, kobiece bataljony śmierci śległy rozwiązaniu.

— Kozacy postanowili nie czynić żadnych trudności rządowi bolszewickiemu, aczkolwiek odmówili mu również swej poparcia.

— Dzienniki rosyjskie donoszą, iż rząd wyda wkrótce dekret, na którego mocy wszystkim jeńcom wojennym przywrócona zostanie wolność.

— Z powodu zarządzenia, polecającego rozwizanie Rad żołnierskich wybuczeń, na froncie rumuńskim rozruchy.

— Rząd rosyjski ogłosił dekret, na którego mocy w całej Rosji obowiązują dwumiesięczne moratorium dla wszelkich zobowiązań, począwszy od 16 listopada r. b.

— Ludność Charbina zajęła groźną postawę przeciw angiłkom.

Co słychać nowego?

Posłowie angielscy za pokojem na podstawie porozumienia.

Liczni posłowie angielskiej Izby niższej i wyższej wydrukowali w „Daily News“ odezwę do rządu, by przyczynił się do szybkiego rozpoczęcia rokowań pokojowych na podstawie porozumienia i ugody. Inicjatywa wyszła od liberałów, leczni konserwatyści odrazu się do nich przyłączyli.

Japonja nie zaatakuje Rosji.

Zdaniem londyńsk. „Timesa“ silne wrażenie na uczestniczących w konferencji paryskiej wywołało oświadczenie kategoryczne delegatów Japonji, że ta ostatnia w żadnym razie nie planuje jakiegokolwiek zaatakowania Rosji z powodu obecnych rokowań pokojowych na wschodnim froncie. Japonja uważa tę sprawę czysto rosyjską, do której sama nie chce się mieszać.

Czy Bułgaria zerwie z prawostawnością?

Zdaniem sofijskiego „Miru“ prawostawie swoja rolę wśród bułgarów w historii już odegrała. Rola ta została zakończona prawie jednocześnie z zerwaniem stosunków politycznych rosyjsko-bułgarskich. Z chwilą, gdy nastąpi rozłam między Rosją a Bułgarią w kuluarach politycznych, na placach boju i w stosunkach ekonomicznych, także obopólne: stosunki religijne otrzymały nowe, nieznane dotąd tło. Już dziś zdaje się rzecz pewną, że po wojnie prawostawie nigdy już w Bułgarii nie będzie odeszło się temi, co przed wojną sympatjami. Kiedy nastąpi zerwanie doszczętne, na razie trudno to powiedzieć, lecz w każdym razie upadek wpływów prawostawnych w Bułgarii daje zanotować się z każdym prawie dniem już podczas wojny.

Rosja unieważnia pożyczki ragnaniczne.

Według wiadomości, nadesłanych z Petersburga do „Daily Telegraph“ rząd wydał 6 b.m. dekret, anulujący wszystkie pożyczki zagraniczne i zawieszający wypłatę procentów z tychże pożyczek.

Z rozmyślań rybaka.

Przez upokorzenia uczy się człowiek znacznie więcej, niż przez zwycięstwa.

— Miedz czas, to znaczy miedz wolę. Ludzie o słabej woli nigdy nie mają czasu.

Nie to, co posiadam, ale to, co tracę, jest mým królestwem.

To, co tracimy, nikogo nie obchodzi — to, co zyskujemy, obchodzi każdego.

KRONIKA.

Z Jasnej Góry.

Z powodu uroczystości N. M. P. onegdaj na Jasnej Górze rozprawy odprawił O. Szozezan. Kazanie wygłosił O. Marjan. Sumę odprawił O. Wincenty. Słowo Boże wygłosił O. Hieronim. Nieszpory odprawił O. Hieronim.

W sprawie wojska.

„Głos“ w Nr 280 donosi: Pułkownik Januszajtis na konferencji u p. Kucharzewskiego przedstawił konkretność pozytywnego programu w sprawie wojska. W tym samym numerze „Głosu“ czytamy: Odytła się konferencja prezjera Kucharzewskiego z gen.-gub. Beselerem, nacelnym wodzem wojska polskiego. Rada Regencyjna wysłała depesze do obu monarchów.

Osobista.

Bawil w naszym mieście znany poseł socjalistyczny do parlamentu austriackiego i wiceprezes galicyjskiego Koła Polskiego p. Ignacy Daszyński.

19-e posiedzenie Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się jutro we środę 12 bm. o godz. 5 po południu.

Radai żydzi budżet.

W niedzielę odbyło się posiedzenie członków Rady m. Częstochowy żydów, którzy naradzali się w sprawie budżetu naszego miasta, którego projekt rozpatrywały był wczoraj na posiedzeniu Rady miejskiej.

Ciągnięcie 5-ej klasy Loterii R. G. O.

Wczoraj 10 b. m. rozpoczęło się ciągnięcie ostatniej V-ej klasy Loterii R. G. O. Ciągnięcie trwać będzie do 22 b.m.

Za pracę w kompletach popołudniowych.

Magistrat akceptował wysokość wynagrodzenia nauczycieli za pracę na kursach wieczorowych, określonej przez p. inspektora szkolnego w sumie mk. 125 miesięcznie. Wynagrodzenie to będą otrzymywały nauczycielki pp.: M. Makowska, E. Dorczyńska i S. Charlampowiczowa.

Z zebrania Towarz. Ogrodniczego.

Niedzielnym obradom miesięcznego zebrania T-wa Ogrodniczego przewodniczył prezes T-wa p. St. Jastrzębski, pióra trzymał sekretarz p. Sochaczewski, który też na wstępie odczytał sprawozdanie z ostatniego zebrania miesięcznego i rezultat wyniku konkursu hodowli roślin doniozkowych przez młodzież szkół gimnazjalów dyr. W. Płodowskiego, p. Gólczewskiej-Chrzanowskiej, oraz zakładow naukowych ks. Kronenberga.

Wynik konkursu był nadsapdziewanie dobry, to też rozdano szereg nagród, z pośród których 80 ofiarował p. St. Jastrzębski.

Młodzież męska okazała większe zamiłowanie do hodowli roślin niż dziewczęta i staranniejszą pieczę je otaczała. Zaznaczyć też należy, że z pośród dziewcząt największe zamiłowanie wykazały córki rodzin żydowskich, co jest rzeczą dość charakterystyczną.

W dalszym ciągu p. Olszowski wygłosił treściwą pogadankę o zrzeszaniu się w ożem nas tak wyprzedzić Zachód i zapowiedział, że na następ-

nym zebrań T wa przedstawi projekt kooperatywy ogrodników m. Częstochowy.

P. St. Jastrzębski zawiadomił zebrańców, że zarząd T wa wystosował do T-wa Ogrodniczego w Warszawie pismo specjalne w sprawie żądanych przez władze miejscowe podatków od ogrodników.

Red. Sieciński poruszył aktualną sprawę zawierania umów ogrodników z właścicielami ogrodów, którzy wydzierżwiają je na podstawie umowy słownej, co jak się często okazuje, może być rzeczą niebezpieczną dla jednej ze stron. Dlatego też red. J. Sieciński przyrzeka członkom T wa, iż chętnie udzieli im może wskazówek w tej kwestji i każdemu, kto się doń zwróci (i S. Kolna 5) zredaguje kont...

Po omówieniu spraw aktualnych przez p. Moczydłowski i wyjaśnieniu nich w różnych kwestiach p. St. Jastrzębskiego, na wniosek red. J. Siecińskiego, uchwalono utworzyć przy T-wie Sekcję młodzieży ogrodniczej, do której wezliby synowie członków, którzy też już na następnym zebraniu proszeni są o przybycie wraz z nimi. Na tem zebraniu zamkniętym, zachęcając członków do opłacenia zaległych składek i interesowania się pracami T-wa.

Świątokradzka kradzież w kościele św. Zygmunta.

Straty z górą 3000 mk.

W niedzielę ubiegłą prawdziwa sensacja wywołana w Częstochowie wieść o okradzeniu kościoła parafjalnego św. Zygmunta.

Gdyśmy się udali na miejsce kradzieży, dowiedzieliśmy się, że dokonano tej prawdopodobnie w nocy.

Co skradli złoczyńcy?

W składzie kościelnym chowana była w zwykłe bielizna jak komże, obrusy, alby i t. p., tym razem w ilości, za którą licząc według cen obecnych, zapłacić należało z górą 8000 mk. Wszętką tę bielizną kościelną, w liczbie której były piękne hafty i koronki, pochodzące nieraz z ofiar parafjan, skradli złoczyńcy.

Ilu ich było?

Haniebnego czynu okradzenia świątyni Pańskiej przypuszczają należy dokonała zorganizowana banda złodziejska, której przewodniczącym musiał być ktoś dobrze wtajemniczony w urządzenie kościoła.

Charakterystycznym jest fakt, iż otwarcia drzwi dokonano tak umiejętnie wytrychem lub też dobrnymi kluczami, że po dokonaniu świątokradzki zamknięto je tak jak gdyby ich ręka ludzka nie otwierała.

Dotkliwa strata

Dla kościoła św. Zygmunta pozostającego obecnie bez środków, gdyż z powodu wojny ofiarności publicznej prawie zupełnie ustała, szkoda wyrządzona ręką świątokradzką nie da się przedkładać i jest niezmiernie dotkliwa.

Na ślady złoczyńców

Ktokolwiek wpadłby na ślady świątokradzki niech natychmiastawiadomi zarząd parafji św. Zygmunta, lub biuro policji kryminalnej (ul. Piękna 4).

Nowa szkoła

W Herbach (polskich) miejscowi obywateli własnym kosztem otworzyli szkołę początkową, która od 1. grudnia już jest czynna. Dzięki ta-przejmności zarządu—kolej—szkoła u-miesci się w sali wygodnej budynku staacyjnego. Do tej pory zapisano się

55 dzieci, a jest nadzieja, że zapisze się więcej i może okazać się potrzeba drugiej takiej szkoły.

Studnie w niebezpieczeństwie.

Niektóre pompy studienne dla czerpania wody — z powodu raptownych mrozów pozamarzały. Domownicy z tego powodu zmuszeni są chodzić po wodę dla potrzeb domowych do odleglejszych posesji, co wobec mrozów nie jest zbyt przyjemne.

Tym gospodarzom, którzy jeszcze nie zabezpieczyli studzien przed zamrznięciem, przypominamy, aby dla własnej wygody i wygody domowników czynność tę jaknajśpieszniej uskuteczнили.

Pompy przed zamrznięciem zamrznięciem zabezpiecza się zazwyczaj siomą. Wprawdzie sioła w obecności dośroga, jeżeli jest konieczności trudno się uchylili.

„Krajobraz polski”

z odczytu p. Chmielowskiego.

Odczyt znanego prelegenta stołecznego pedagoga i krajoznawcy, p. Konrada Chmielowskiego, ścignął do sali Straży liczną słuchaczy.

Nie dziwnego „Krajobraz polski”, który przesunął przed nami prelegent, znać trzeba już choćby dlatego, by się nie sprawdzało tak często przy słowie o chwalebni rzeczy cudzych, gdy się o nich nie zna, a korzystając z okazji jego poznania należy tem bardziej, gdy się ma tak sympatycznego cicerone, jakim jest p. K. Chmielowski, znający każdy zakątek ziemi polskiej czy to z wypieczak naukowych, czy też z wędrówek ze skautami warszawskimi, którym dzielnie przewodzi.

Poczynając od brzegów morza polskiego, poprzez jeziora, tonie, szliśmy bagnami i lasem sosnowym, przeglądając się w wodach tafli srebrystych, obramowanych świeżo soczystą zielenią i ścianami błotnych sosen.

A skoro znaleźliśmy się na równinie Mazowsza, prelegent z całą werwą polskiej duszy począł rozciągać przed nami maków ozierwienie, wrzósów fiolety, chabrów błękity, ukazał nam piękno poranków naszych, kraję dnia Bożego i powab wieczorny. Królewska szata ziemi polskiej, takżanów tyżnich wizerzyste kobierce ra-dowały oko, że swojskie, że naszej to ziemi zakątki.

Przez Pieskową Skale i Ojców, szliśmy ku szczytom Tatr niebieskich, na Morskie Oko patrzyliśmy tonie, wreszcie w getykoch murach Krakowa wsłuchiwalismy się w legendy ludowe o smoku wawelskim.

Odczyt ilustrowały efektowne i u-miejstną dionią dobrane przezroczka kolofony.

Z kola P. M. S. im. Juliusza Słowackiego.

Zarząd kola P. M. S. imienia Juliusza Słowackiego (Kosińskiego 26) zawiadania swych członków, że czytelnia kola otwarta jest codziennie od godziny 7 i pół do 9 i pół wieczorem.

Na „Samopomoc” przy gimn. p. Chrzanowskiej.

W dniu 17 b. m. odbędzie się w teatrze „Odeon” przedstawienie kinematograficzne na „Samopomoc” u ożeniu gimnazjum p. Chrzanowskiej, wielkiego polskiego obrazu „Kosciuszko pod Racławicami”.

Szlachetny cel niesienia pomocy uczącej się młodzieży zasługuje na gorące poparcie szerokiego ogółu.

Dziś drugi występ operetki w teatrze „Paryskim”.

Dziś we wtorek drugi występ, bawiącego w naszym mieście zespołu o-

peretkowego pod dyrekcją p. H. Czarnieckiego wraz z orkiestrą, o. i. k. austriackiego 100 partii pięcioty.

W skład zespołu wchodzi 52 osoby i balet.

Wystawioną będzie ciesząca się wszędzie niebywałym powodzeniem operetka w 8 aktach, Nedbala — „Polska krew”

w przedstawieniu dzisiejszym bierze udział prócz całego zespołu p. Julia Godlewska, prymadonna teatru lubelskiego, która wystąpi w roli Haliny.

Dziś występuje też balet pozostający pod kierunkiem p. Bańkowskiego, a którego zespół tworzą pp. Bańkowsky, Piotrowski, młodociana tan-berka Popielawska, Kossowska i in. Pozostałe w niewielkiej liczbie bilety można w cukierni p. Ja-

We środę 12 b. m. — „Dekleta miłości” operetka ulubionego kompozytora Oskara Straussa; we czwartek — „Baron Kimmel” ciesząca się wszędzie niebywałym powodzeniem w piątek — „Królowa kinematografu”.

Czytelnia i biblioteka Macie-

rzy. W domu Nr. 61 przy ul. Ogrodowej, otwarta jest czytelnia i biblioteka im. Henryka Sienkiewicza — dla sfer rzemieślniczo-robotniczych.

Czytelnia czynną jest codziennie, biblioteka zaś, we wtorki, czwartki i soboty, od godz. 6 do 8 wieczorem.

Nowe książki.

Witkowska H. i. Karyżanowska W. „Charakterystyki znakomych Polaków w okresie Królów elekcyjnych. — Wydawnictwo Księgarni M. Arcta. Warszawa. 1917.

Ilkroć ukazała się w literaturze naszej książka poświęcona życiorysom znakomych ludzi w krótkim czasie została wyczerpana. Fakt, że nie mamy obecnie ani jednego rodzaju książki świadczy o tem najlepiej. Chcąc w części choć wypelnic ten brak, szczególnie odczuwany w dobie obecnego odrodzenia wychowania narodowego, znaną popularyzatorki historii, pp. Witkowska i Krzyżanowska zrobiły wybór z dzieł historyków i dały nam charakterystykę oraz krótkie życiorysy 22 najznakomitszych mężów z okresu królów elekcyjnych i z okresu reform przy końcu XVIII stulecia. Wybór dokonany wytrawną ręką bardzo szczegółliwie, niewątpliwie, niewątpliwie przyczyni się do większego spopularyzowania tych postaci, szeregów zaś z ich życia dadzą niejednemu ze współczesnych, a zwłaszcza młodzieży nieoceniony wzór do naśladowania.

Zbliżka i zdaleka.

Strejk głodowy studentów.

300 studentów budapeszteńskich którzy stawali się w kuchni akademickiej, rozpoczęło strejk głodowy, aby zaprotęstować w ten sposób przeciw stosunkom panującym w taniej kuchni. Potrawy podawane w tej kuchni są niemożliwe, studenci godzinami muszą wystawać na pod-wierzu, zanim dostaną obiad.

Z przemysłu.

Kapowickie górnictwo towarzystwo akcyjne, które ostatnio zakupiło 1,000 udziałów kopalni „hr. R. Jarda”, znajdujące się ostatnie pod zarządem przymusowym, jako własność francuska, postanowiło rozwinąć swoją działalność w związku z czem znajduje się zamierzone powiększenie 39 milionowego kapitału akcyjnego.

Za-gon w uniwersytecie.

W tych dniach — według informacji żargonówek — Sekcja uniwersytecka żydowska „Strzechy akademickie” urządziła przedstawienie teatralne amatorskie w żargonie.

Z Warszawy.

O cyrk Hagenbecka.

Z powodu uchwały rady miejskiej, domagającej się od Magistratu, aby usunął z Warszawy cyrk Hagenbecka i w związku z memorjałem Magistratu, skierowanym w tej sprawie do J. E. generała gubernatora warszawskiego — nadeszła poniższa odpowiedź:

„Rada miejska i Magistrat wychodzą z myślnego założenia, iż cyrk Hagenbecka używa dla swego zwierzyńca środków żywnościowych, zdanych na pokarm dla ludzi. Generalne gubernatorstwo przekonało się, przez stwierdzenie, że zwierzęta karmione są tylko sianem, siomą i burakami pastewnymi, zwierzęta zaś drapieżne tylko padliną, wolać czego ludność z powodu zwierzyńca nie jest bynajmniej pokrzywdzona.

„Z personelu nie-polskiego cyrk zatrudnia 40 osób. Wyżywienie tej garstki ludzi nie gra przy ogólnym wyżywieniu Warszawy żadnej roli, a korzyści, jakie miasto z tego przedsięwzięcia osiąga, pokrywają je wielokrotnie.

„Pominąwszy korzyści idealne, które miasto przez cyrk otrzymuje, tenże daje sam okrago 70 ciu obywatelom warszawskim możność dobrego i pewnego zarobku, a oprócz tego wielu innym ludziom przygodne zarobki.

„Przy ostrożnym obliczeniu, żyje obecnie z cyrku około 200 polskich poddanych.

„Powaga Warszawy, jako miasta stołecznego nowopowstającego Królestwa Polskiego, nie zyskałaby na tem, gdyby ludność np. przez bejkoctwanie wywołała usunięcie tego rodzaju międzynarodowego przedsięwzięcia.

Rozmaitości.

Babilońskie plomby do zębów.

Jeżeli można dać wiarę znajdującą się w muzeum w Konstantynie polu tablicy, to plombowanie chorych zębów było już znane w odległej starożytności. Napisane tam jest mianowicie: „Rozetrzej lulek na drobniutkie atomy i zrób z niego stałą masę z pomocą spoiwa. Potem wyrzeknij trzy razy formułę zaklęcia i włóż masę w otwór chorego zęba”.

Mleko i małżeństwo.

W piśmie szwedzkim „Ostersunds-tidningen” umieszczono następujące znamienne ogłoszenie:

„Dwie dziewczyny młode i chętne do pracy, zamierzają poznać się z chłopem ze wsi, któryby im dostarczał mleka. W razie sprzyjających okoliczności może ztąd wyinać małżeństwo”.

Teatr PARYSKI

Program od Srody 5-go do Niedzieli 9-go Grudnia r. b. włącznie.

Najnowsze arcydzieło kinematograficzne!

Piękna Godiva

(czyli Monna Vanna)

Wybitny dramat w 5 aktach. Podług dzieła znakomitego belgijskiego pisarza

Maeterlincka.

Uroczą i utalentowaną **ELZA PASCALI** w roli głównej.

Niewytkie fascynująca treść. Pierwszorządna gra artystów. Artyboga i efektowna wystawa. Wyjątkowo malownicze zdjecie z natury.

NAD PROGRAM:

Skutki roztargnienia || Manewry artylerji

(komiczne)

(Natura)

Muzyka: Kwintet artystyczny — Ceny miejsce zwykłe — Bufet cukierniczy przy teatrze — Szczegóły w programach.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 9-go do 13-go grudnia 1917 roku.

Niebywała sensacja!

Nowe arcydzieło filmowe!

Hilda Waren i śmierć

Głęboki dramat życiowy w 5-ciu aktach. W roli głównej

Mia May.

słynna z talentu i głośna z piękności.

NAD PROGRAM:

Jaś wybawcą

Komedja w wykonaniu mlodcianych artystów amerykańskich

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloisego Salzberga.**

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Cukier.

Skutkiem niedostarczenia nam cukru na czas Deputacja zmuszona była przerwać sprzedaż na kilka dni w niżej wymienionych sklepach: Wobec tego ważność kuponu na cukier C-D ser. XX-ej przedłużona zostaje do srody dn. 12-go grudnia włącznie. Posiadacze tych kuponów winni bezwzględnie nabyć przypadające ilości cukru w odpowiednich sklepach detalicznych, gdyż po wskazanym terminie żadne reklamacje uwzględnione nie będą.

Nr. 2 ul. Panny Marji 2 Nr. 3 ul. Krakowska 23 — Nr. 5 ulica Senatorska 7 Nr. 6 ul. Panny Marji 52—Nr. 8 ul. Warszawska 33—Nr. ul. Spadek 9—Nr. 11 Zawodzie ul. Mirowska.

Miejska DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—11 i 3—7

Ceny przedwojenne.

DOKTOR MEDYCyny

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórn e weneryczne

i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.

Panie od 12—1 po południu. 807—

Ofiary

Juluś na Bezdomne dzieci Mk. 4.

kwit Nr. 331—

Baczność!!!

Baczność!!!

N A G W I A Z D K Ę

dojade darmo do każdego tusza fotografii lub pocztówek **portret** zakład mój urządzony jest według najnowszych wymagań techniki. Pomimo drożyny artykułów fotograficznych ceny pozostały bez zmiany. Pierwszorządny zakład fotograficzny p. f. „Apollo” Częstochowa ul. Panny Marji 22. 0277—

Nowo utworzony chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji № 73 obok parku przyjmuję w komis.—

DRZEWO OPALOWE

S. Brzeziński

ul. Krakowska 37 (na Warcie)

Cena: za metr. 33 mar. za pud 1.55 f. 1106—

Na gwiazdkę ceny gramofonów zmniejszone. Duży wybór płyt i koleń ul. Panny Marji 19 1114—

Meble, stoły, biurka, biblioteki, szafy, łóżka otomana garnitur salonowy pianino i fortepian ul. Panny Marji № 12 1136—

Poszukuje się od 15 grudnia dobrej odpowiedzialnej kucharki Soldatenheim III ul. Panny Marji 56. 1145—

W Zawierciu do sprzedania dom murywany z cegły piętrowy o 2-oh sklepach — lub na zamianę w Częstochowie. Wiadomość w kantorze służby ul. Kościuszki 45. 1142—

Karakulowe futro bardzo dobre do sprzedania. Wiadomość w Adm. Gońca. 1143—

Potrzebny chłopiec, lat 16. do Cukierni Błaszczyńskiego. 1146—

Piękne lekkie sianki kupię. Oferty sub I. Z w „Gońcu” 1144—

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obsta wo własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego